

# העולם הזה



**העורך הראשי:**  
אורי אבנרי

**ראש המערכת:**  
שלום כהן

**עורך משנה:**  
רוב איתן

**כתב ראשי:**  
אלי תבור

**צלם המערכת:**  
דויד אוסר

**עורך כיתוב:**  
מססים נילן

**צייר המערכת:**  
זקי

**חברי המערכת:**  
נורית כתייער, שייצ גלור, לילי גלילי, דויד הורוביץ, רותי ורד, יוסף אברחם, אביבה ססן, אבנר פרי, שמעון צבר, עמוס סיגל, סילבי קשה.

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785.  
ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרטי".  
חמוציא לאור: העולם הזה בע"מ.  
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.  
התפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב.  
המערכת איננה אחראית לתוכן המוצג.

## העתון הנקרא ביותר במדינה

**גם הוא הגיע...**

**אך לא במכוניות  
החדישות והמרווחות  
של א.א.ג.**

מהיר יותר - נוח יותר - בטוח יותר

תגובה מעניינת על סדרת-המאמרים "אייכמן: איש ותקופתו" קיבלתי השבוע מגרמניה. מוסד מערב-גרמני הנושא את השם מועצת התיאום הגרמנית לחברות ה' פנעלות למען שיתוף-פעולה נוצרי-יהודי, המציא לי רשימה של 24 טענות המופיעות קבועות בחיכוך עם הנאציזם. רשימה זו חברה עליידי המוסד לאזרחות טובה, בברלין, והוא נועד לעזור למורים גרמניים להתכונן לחיכוך עם תלמידים החוזרים בכיתה על טענות השמצה נגדו. הנה הרשימה המלאה:

- היטלר הגיע לשלטון בדרך חוקית.
- היטלר ירש את פשיטת-הרגל של הרפובליקה הדימאריית.
- היטלר שיחרר את גרמניה מפשיטת-הרגל של הדמוקרטיה הפרלמנטאריית.
- היטלר חיסל את חזונה-החרפה של ורסאלי.
- היטלר עורר את ההתלהבות הפוליטית של העם הגרמני ורכש את אמונו (בחריות).
- היטלר זכה להכרתן של כמעט כל מדינות העולם.

- היטלר סיפק תעסוקה להמונים.
- מדינתו של היטלר היתה חופשית משחיתות.
- היטלר איחד את כל הגרמנים למדינה אחת.
- היטלר ניהל מדיניות כלכלית טובה.
- היטלר בנה בניינים נהדרים.
- היטלר היה נואם טוב.
- היטלר חוקק חוקים מצויינים (למשל: חוק הרשויות המקומיות, חוק הצייד).
- היטלר רצה בשלום עם בריטניה.
- היטלר ניהל מדיניות חברתית טובה (הארגון כוח מתוך שימחה).
- היטלר סיפק ופיתח את הנוער.
- היטלר היה אידיאליסט שהנסיבות העמידוהו בפני בעיות קשות כדי, ושנדחף אל תוך האסון על-ידי כוחות אפלים.
- היטלר היה קורבן של קנוניות וביגיה.

- היטלר סיפק את האמנויות והמדעים.
- היטלר לא ידע על מעשי-הזוהעה של אנשיו.
- היטלר היה מצביא גאוני.
- היטלר הקדים להבין כי הבולשביזם הוא הסכנה מס' 1 לעולם.
- היטלר ניבא מראש שאם יוכרע במלחמה, יפרוץ סכסוך בין מזרח ומערב.
- היטלר החזיר את הכבוד לגרמניה.

שתי פסקות במאמרך האחרון על ה' הנאצים הניעוני לכתוב. אחת — כדי להזכיר לך עד כמה שאתה צודק. והשנייה — כדי לנסות להסביר לך עד כמה שאינך צודק, כותבת הקוראה ליאורה טיארי — שהיא, כמדומני, אחת הקוראות החתיקות ביותר של העולם הזה.

לראשונה מגיבה הקוראה ליאורה על טענותי כי נאציזם ישראלי אינו מן הנמנע. "איני יודעת אם היית מתהלחל, כשם שהודעתי אני, ביום בו נוכחתי עד כמה קרובה אפשרות זו!"

מספרת ליאורה: "באחד הימים הראשונים שלאחר מיבצע-סיני ישבתי עם קבוצת ידידיים והאונתי התיאוריו של אחד החיילים החוזרים. אותו גיבור לא הסתפק בתיאורים אסטרטגיים, אלא קישר את דבריו בתבלינים פוליטיים שונים, כגון, הייתי משמיד אותם כמו כלום... היינו צריכים לשים את כולם במיכלאות... התחלתי להתעצבן.

### מכתבים

**איש השנה**  
... פירל קאכטרו, האיש שהעז להרים ראש נגד המשעבדים האמריקאיים ולדנוף בניטראליות חיונית.  
עורא שאבי ראשון-לציון

איש השנה: אדולף אייכמן.  
איש המדיניות: ד"ר פירל קאכטרו; פאטי רים לומבכה.  
איש העולם: פראנצ'ס פאורס.  
איש הרפואה: רב השנוררים, ד"ר מאן, סנהל הרסה.  
איש הכנסת: בנימין סיני.  
איש התיאטרון: יוסף בטאי, "ביקור הי גברת הזקנה"; בתיה לאנצט על חלקה בי טיפוח הפחזה המקורי.  
איש האמנות: המלחין הצעיר נועם שריף.  
איש הסיפורות: המשוררת הצעירה דליה רביקוביץ.  
איש העתונות: שלום כהן ("הנברברים").  
איש המשפט: השופט מרים בן-פורת.  
איש המדע: שוחרר-המסומת, ד"ר ינאל ירין.

יובל רותם, ירושלים

**אנטי-רובין**  
מאמרו האחרון של העורך, "חזית הרשה" (העולם הזה 1196) לא רק שלא הועיל

ואני דוקא אדם שקט ונימוסי להפליא. לא יכולתי להתאפק ואמיתי לו: הרי אתה מדבר כמו נאצי ממש! את התשובה שקיבלתי לא אשכח לעולם! הוא ענה לי: ואם נאצי, אז מה? את חושבת שהנאצים לא היו צודקים? אילו היינו נהגים כמוהם, לא היינו יושבים היום במדינה מצומקת כזאת! אולי זה ישמע קצת מצחיק, אבל באותו רגע פחדתי.

"פחדתי, אה, ופחדתי אחר-כך, כשנוכחתי בצמרמורת ובתדהמה שאינו היחיד שדעה זו מנקרת בראשו. ושוב פחדתי כאשר נודמן לי לשמוע את תוכניתם של אנשים מסוג יימים כיצד יש לבלוע את פיהם של אנשים המרבים מדי, לדעתם, במילה חופשי... אשר לדבר השני, הרי זה נוגע לעם ניבחר. לצערי, אתה רואה את הדבר בצורה פשטנית מדי, וזאת בדיוק מה שעשה עורא הסופר ומה שעושים כל אותם האנשים הרואים במלים אלה את צורת השימוש בהן, ולא את תוכנן.

"לדעתי, אין כל רע בעם ניבחר, בתנאי שיחד עם היתרו ניבחר יהיה גם מובחר! "עלינו להגיע לדוגה גבוהה יותר של מדיניות מוסרית, של חוקים חברתיים נעלים וטיהור מאמונות פנטיות. רק אז נוכל להיות עם ניבחר.

"כל זמן שבמקום מציון תצא תורה' מראה המציאות כי מציון יוצאת סחורה, וסחורה זו היא נשק — משמשות המלים, עם ניבחר, נשק מסוכן ודרושה אוזן חדה וזהירה כדי לשמוע מי משתמש בהן. אבל יש גם סימנים מעוררים — פתיחת שערי האוניברסיטה לסטודנטים כושיים, הדרכת הקיבוצים לבורמאים, חזירות לנציגי אפריקה (אם כל הצביעות של דריסת רגל המתחבאת מאחוריהן, כי טובה טובה שלא לשמה מאשר חוסר טובה בכלל).

"אם לזכור רק, זרע קודש, כפי שאתה ניסית להציג את הדברים — אז מוטב לשכוח מעם ניבחר. אבל אם להגשים מציון תצא תורה' — עם ניבחר, מדוע לא?"

★ ★ ★  
"לפעמים אני קורא איזה מאמר שממש מרחיח את מיץ העגבניות המפוסטר שלי מעל לנקודת העצלנות, ויש לי חשק לק' פוץ מהמיטה ולכתוב לכם מילכתב באבי אבות אבותיכם (או באבי אבות אחד הקור' אים הארויים שלכם)... מתחזה עודד סתית בניוירוק.

"אבל מבט אחד מצנן את ההתלהבות שלי לנקודת הקפאון. המבט הוא מבט חטוף בתאריך החוברת. הקורא סתית, הקונה את העולם הזה בכיכר טיימס או ברובע הישראלי של ניוירוק (במעלה ברוזווי, בקירבת הרחוב מס' 100), רומז על כך כי העתון מגיע לשם, שלא בדרך האוויר, באיחור של כמה שבועות.

לצערו, איננו יכולים לקבל את הצעת הקורא סתית, "לעשות טובה לדור האספרטו" ולשלוח את העתונים למכירה בקיוסקים של ניוירוק בדואר-אחורי. כי הוצאות המשלוח תהיינה יקרות מכל מחיר הגליון שם. לעור מת זאת, מקבלים המינוריים של העולם הזה בניוירוק את העתון תוך יומיים מהופעתו. לאיזה ישראלי ניוירוקי אין חברה אוהבת או אם יקרה בתל-אביב, שתחתום לו ברצון על מינני כמתנה מן המולדת?"

*אורי אבנרי*

לפועלי ישראל, אלא חיפה היטב על גדול הרוזנים בפועל — מינחס לבון.

אני שולל לחלוטין את קו הממשלה, אך מי שמתיימר לחשוב כי ראשי ההסתדרות רוצים בטובת המעמד העובד, תלוש כנראה מן המציאות הישראלית.

הם ראו מאז ומתמיד לעצמם ולחבר עוזריהם, חילקו לעצמם משכורות שמנות כאוות נפשם. הם נתנו יד לסיילוף אינדיקס יוסף המחיה. חוקת ההסתדרות היא אנטי פועלית, וכל מי שמעיין בה רואה כי מבין השורות מבצבצות הרבות דוקניות, המני סות הקסיון את דמות האדם המשתכר מי פרו עשר אצבעותיו כלבר.

משה קשת, תל-אביב

... כיצד טוען העורך שאין כיום מפלגה אופוזיציונית למפא"י? כנראה לא שמע כיצד בכל ישיבה של הכנסת טוכרה היות איזשהו נציג מחותן שיעלה הצעה הדרה או יתקוף את המשטר. הצרה היא שאין מי שיעזור להרות במאמרו...

שלמה שרגאי, חולון

יפה מאוד, מה עושה לבון במשך כל הזמן? שובר שביתות כמסום לארגנם? אחרי שנתיים, נותנים לך 6 ל"י תוספת יוקרה? הישנ עצום?

אני חושב שאשכול ולבון ניבדו ביניהם